

at ſige om den, end at der i Norgesgade ſtaaer en ſtor Ruin, ſamt at der findes en Plads af i det Hele 39,000 Qvadratalen, ſom ikke giver Staten nogen Indtægt og ikke er til Stadens Forſkjønnelse.

Winther: Da jeg ſeer, at det ærede Medlem af Udvalgets Mindretal, ſom iſer har ſtøttet Forſlagene under Nr. 6 og 7, ikke er tilſtede, vil jeg tillade mig et Par Ord angaaende diſſe Forſlag. Det er allerede blevet oplyſt, at derſom et Forſlag, ſom en Miniſter nylig har forelagt, bliver vedtaget, kunde det være overflødigt ved nærværende Finantſlov at indſætte en ſaadan Beſtemmelse ſom den, der findes i Forſlaget under Nr. 6, idet det ikke er at vente, at der da ved Fabrikenſ Virkſomhed vil kunne tilveiebringes mere end det, der kræves til Hærens Brug efter dette nye Forſlag. Det ſik alſaa væſentlig blot en principiel Betydning, iſald man vedtog en ſaadan Beſtemmelse; men det kan heller ikke ſkade, at dette Forſlag bliver vedtaget, idet det er en Selvfølge, at der, uanſeet hvad der ſtaaer, maa arbeides ſaameget af Fabriken for Hæren, ſom er nødvendig for den. Den Grundſætning, ſom er udtalt gjennem dette Forſlag, billiger jeg ganſke, idet jeg dog ſkal bemærke, at jeg i Særdeleſhed ønskede, at den hele Fabrikation maatte ophøre. Jeg veed vel, at det er ſagt, ja endog beviſt, at Staten kan tabe Meget ved, at den under vanſkelige Forhold maa kjøbe Klæde; vi have gjennem en Beretning, der er kommen til os angaaende Statsrevisionens Behandling af Regnskaberne for 1864—66, ſeet, at det endog er henſtillet til Miniſteren, om der ikke kunde være Anledning til at anſtille en alvorlig Underſøgelse med Henſyn til det Klædeindkjøb, der har ſundet Sted, hvorved Staten, ſaavidt jeg huſker, paa 400,000 Rd. tabte 200,000 Rd.; men jeg troer ikke, at der i det Hele taget er nogen Udvei til, uden uforholdsmæssige Tab for Staten, at tilveiebringe Klæde til Hæren. Der var under Hærløvens Behandling af mig og flere Medlemmer ſtillet et Forſlag om tildeels at lade Hærens Mandſkab Klæde ſig ſelv, mod en vis Godtgjørelſe, og efter de Erfaringer, man i den ſenere Tid har gjort, forekommer det

mig, at der var Anledning til at tage under Overveielſe, om det ikke var muligt, at den hele Beklædning af Mandſkabet maatte overlades til det ſelv, eller i ethvert Fald, at den enkelte Mand maatte forſyne ſig ſelv med Klæder, og at man, forſaavidt det var ham umuligt, kunde forpligte til igjennem Communerne at anſtaffe det Manglende; thi paa den Maade forekommer det mig, at der dog var nogen Uſigt til at ſlippe for de enorme Tab, der ellers vilde fremkomme gjennem Klædeindkjøb eller Klædefabrikationen for Statens Regning. Skulde imidlertid denne Anſkuelse ikke kunne trænge igjennem, forekommer det mig at være af Vigtighed, at Forſlaget under Nr. 6 bliver vedtaget, idet man da bliver henviſt til alene at fabrikere de Varer, der kunne bruges til Hæren. Skal Virkſomheden forſættes, forekommer det mig, at det maa være i den Tanke, at man vil tilveiebringe alt det Klæde, der ſkal bruges til Hæren, og man maa da, troer jeg, komme til en fuldstændigere Udførelſe af den Tanke, der ligger til Grund for at beholde Uſerøds Fabrik, idet jeg antager, at man derved ſnarere vil komme til det Reſultat, at det er rigtigt at afſtaffe den og at gaae over til det andet System, nemlig at lade enhver Mand ſelv ſtaffe ſig Klæder. Der kan være ſaadanne Fordomme tilſtede, ſom ikke kunne udryddes paa anden Maade end derved, at det viſer ſig, at de ere utaalnelige at opretholde, og det er en af de Betragtninger, der ligge til Grund for denne min Tiltrædelse af Udvalgets Mindretals Forſlag under Nr. 6. — Hvad Forſlaget under Nr. 7 angaaer, forekommer det mig, at der ogſaa er Grund til at gaae ind derpaa, idet man ikke ſkal træde i Concurrence med andre Fabrikker med Henſyn til ſaadanne Varer, naar de ikke bruges af Hæren; men forøvrigt ſkal jeg ikke nægte, at jeg for mit Vedkommende ikke har ſaa ſtor Lyſt til at faae Krudtværket hævet ſom Uſerøds Fabrik, idet jeg ikke med nogen Viſhed kan antage, at det vilde være ligesaa let for Krudtfabrikens Vedkommende ſom med Henſyn til Uſerød at faae dens Product erſtattet andetſteds fra.

Berg: Angaaende Forſlaget under Nr. 6 troer jeg, at man gjør retteſt i endnu ikke at